

JURNAL

ПЕNТРȣ РЕSПÎNDІРЕА ШТІІNЦЕЛОРȢ NАТȣРАЛЕ ШІ ЕSАКТЕ, ÎN ТОАТЕ КЛАSЕЛЕ

Редiцеатȣ

de

PROFESOR DOCTOR IULIUS BARASH.

№ 9. (Anȣлȣ алȣ patрȣлеа) Бȣкȣрештĭ 8 Марtie, 1859.

Копрindереа: Despre instinktеле animалелорȣ.— Хаdшішȣлȣ.— Комȣnікаціȣnĭ шtiinцifiче мiчĭ.

Despre instinkțеле animалелорȣ.

(Ȣрmаре)

Sintȣ mȣлte omide каре штiȣ sъ'шĭ fакъ ȣnȣ кȣĭбȣ fъкîndȣ sȣлȣ din fрȣnzеле арборілорȣ ші аша 'шĭ fакȣ о локȣinцъ. În гръdinĭ, întîлnimȣ пе арборȣлȣ лiлiакȣ (Sygringa, Lila), ші агрiшĭ niште кȣĭбȣрĭ а ачеstорȣ sпеце de omide. Din fелȣлȣ ачеstорȣ insекte este ші о omidъ каре тръеште пе stежарȣ. Ачеstȣ insекtȣ, кîndȣ este перfектȣ este ȣnȣ fлȣtȣре ші se nȣmеште *Tortrix verdissiune* (fig. 1 аратъ кȣĭбȣлȣ ларвеĭ ачеsteĭ insекte, fъкȣtȣ пе о fрȣnzъ de stежарȣ).

Молiеа (la teigne) каре se цine în поstавȣ ші лȣ stрiкъ, este asemenea о omidъ а ȣnȣĭ fлȣtȣре албȣ ка арцintȣлȣ (dарȣ atîtȣ de mікȣ în кîtȣ îлȣ веdеmȣ nȣmaĭ прin mікроsкопȣ) каре sапъ niште каналȣрĭ în гроsimеа поstавȣлȣĭ: апоĭ, ші este ȣnȣ лȣкрȣ кȣрiоsȣ, къ, кîndȣ omida а креsкȣtȣ mȣлtȣ, прin ȣрmаре каналȣлȣ s'а îngȣstatȣ, atȣnчĭ îлȣ deskoase ші-лȣ лърцеште, пȣind ȣ аколо ȣnȣ пеtекȣ nоȣ din fецеле поstавȣлȣĭ че л'а роsȣ.

Алtе animале, апропiindȣ-se iарnа (în клiмеле fрiгȣроаsе), каde întр'ȣnȣ somnȣ adîнкȣ (asfiksia) în кîtȣ рътîнȣ пînъ прimъвара: прекȣmȣ Marmotta, ȣnȣ fелȣ de шоаречеле че se гъsеsкȣ în mȣnцiĭ Алпiлорȣ. Ачеste animале nȣ nȣmaĭ къ-шĭ прегътеsкȣ вара провiziȣnеа, о локȣinцъ sigȣръ ш'ȣnȣ пatȣ moале пентрȣ iарnъ,

dapȣ̆ îшĭ astȣnȣ̆ шi intrapea локȣinцелорȣ̆ лорȣ̆, ка съ нȣ intre frigȣлȣ̆ iapna, ка kîndȣ̆ арȣ̆ пре-bedea къ нȣ ворȣ̆ maĭ авea trebȣinцъ a еші d'аколо пînъ în primъваръ.

Пînъ акȣmȣ̆ amȣ̆ ворбitȣ̆ de emiграцiȣnea анiмалелорȣ̆ че se ȣрmeazъ dȣпъ împреџȣрарea нȣtрецȣлȣĭ, dapȣ̆ нȣ ла перioadеле хотъpîte; апоĭ în џенере, se fakȣ̆ ачeste emiграцiȣnĭ în кinȣлȣ̆ челȣ̆ din ȣрmъ, adiкъ перiodiче, шi ачeste перioade аȣ̆ релацiȣне кȣ skimбъpiле temперatȣpeĭ. Аша апропiindȣ-se primъвара, emiгреазъ чeте mapĭ de шoapeчĭ (rate econome) din Камчatка (în нордȣлȣ̆ Asieĭ) mергîndȣ̆ spre апȣсȣ̆. Мерсȣра лорȣ̆ seamънъ кȣ кinȣлȣ̆ че amȣ̆ възȣtȣ̆ ла легiонĭ (adiкъ регȣлatȣ̆ în лinie dreaптъ ка ȣнȣ̆ peџimentȣ̆ de soлdaцĭ), dapȣ̆ мȣлцimea лорȣ̆ este atîtȣ̆ de mape, în kîtȣ̆ în miзлокȣлȣ̆ лȣнеĭ лȣĭ Iȣлie, kîndȣ̆ eĭ аȣ̆ ажȣnsȣ̆ ла maлȣpiле рîȣлȣĭ Ostpолокȣ̆, adкъ dȣпъ че аȣ̆ mерсȣ̆ 25 граде џеографiче (maĭ мȣлt de kît 300 miлȣpĭ), нȣmaĭ o singȣръ чeatъ аре trebȣinцъ de doъ ope a treче neste ȣнȣ̆ локȣ̆!— În лȣна лȣĭ Оktomвpie se întorkȣ̆ iаръшĭ ла Камчatка, шi atȣнчĭ este бȣкȣpie mape пентрȣ вînъtopĭ, fiindȣ̆ къ fiаръле каре гонeskȣ̆ ачeste лigioane de шoapeчĭ ка съ-ĭ мънînче, daȣ̆ priлеџiȣ̆ вînъtopiлорȣ̆ a eserza meseria лорȣ̆ шi a se îmбогъцi de блънiле лорȣ̆. Лîнгъ капȣлȣ̆ de бȣна спepaнцъ (колцȣлȣ̆ Afriчeĭ челȣ̆ maĭ înnaintatȣ̆ spre miазъ-zi), прекȣm шi în kîte-ва провinцiĭ але statелорȣ̆ ȣnite din Америка, emiгреазъ asemenea în timпĭ перiodiчĭ de ла ȣнȣ̆ локȣ̆ ла алtȣлȣ̆, sȣme de чербĭ шi de antiлопĭ.

Dapȣ̆ emiграцiȣniле челе maĭ remarkaбiле шi кȣpioase вedemȣ̆ ла пасеpĭ. Ȣнȣ̆ нȣmъpȣ̆ mape din ачeste animaле emiгреазъ în перioadеле регȣлate kiapȣ̆ пînъ ла ziле хотъpîte, din Еȣропа în Afрiка, шi вinȣ̆ пе ȣрmъ înапоĭ iаръшĭ ла zi хотъpîtъ.

Аша dapȣ̆ рondȣнелеле (Hierundolles, pîndȣpiчеле) каре se afлъ în чea maĭ mape парте din Еȣропа, ревin ла începȣtȣл лȣĭ Априлie шi плек de aiчĭ spre toamнъ. Atȣnчĭ вedem ачeste пасеpĭ adȣnîndȣ-se în мȣлte чeте шi se dȣкȣ̆ spre miазъ-zi. Ажȣngîndȣ̆ ла църmȣpiле mъpeĭ Mediterane, se adȣнъ iаръшĭ toate ла вр'ȣнȣ̆ вîрfȣ̆ de mȣнte, ȣnde ашteaптъ ȣнȣ̆ timпȣ̆ аворaбiлȣ̆ пентрȣ trечерea лорȣ̆ asȣпра ачesteĭ mъpĭ spre Afрiка. Naвigatopiĭ dȣпъ ачeastъ mape, daȣ̆ преа desȣ̆ neste чeте de ачeste пасеpĭ kîndȣ̆ еле toamna trekȣ̆ neste mape, шi ibindȣ-se вр'о fȣptȣнъ, atȣнчĭ se ласъ жосȣ̆ пе katapтȣpiле коръбiiлорȣ̆. Алte пасеpĭ каре локȣesk вара în kлimeле maĭ friгȣpoase de kîtȣ̆ kлima din Еȣропа, вinȣ̆ spre toamнъ ла ноĭ шi плеакъ spre нордȣ̆ primъвара kîndȣ̆ se îndȣлчеште timпȣлȣ̆.— Ла toate ачeste пасеpĭ emiгратоаре, плеакъ бътpîniĭ кȣ kîte ва ziле maĭ 'nainte, апоĭ tinepiĭ пе ȣрmъ. Пасеpiле emiгратоаре ла ноĭ în цара ромînеаскъ кȣnoskȣte sȣб нȣmipe de берзе (ciconia албъ), плекȣ̆ de ла ноĭ spre miазъ-zi maĭ totȣ̆-deaȣna ла 6 Аȣгȣstȣ̆, dȣпъ че аȣ̆ întpeбȣinцatȣ̆ kîte-ва ziле a înвъца пе tinepiĭ лоĭ a збopa în аерȣ̆; în kлimeле maĭ речĭ din Еȣропа, spre esemплȣ în Џермania шi în Полоniа, maĭ рарȣ̆ se гъсeskȣ̆ ачeste пасеpĭ.

Dapȣ̆ кȣ toate къ skimбарea temперatȣpeĭ în аерȣ̆ аре o infлȣinцъ foapte însemнатъ asȣпра timпȣлȣĭ emiгръpiĭ пасеpiлорȣ̆. кȣ toate ачeстea, нȣ пȣtemȣ̆ a не esпliка ачestȣ̆ fenomenȣ̆ нȣmaĭ prin skimбарea temперatȣpeĭ, fiindȣ̆ къ prin esперienцеле fъкȣte dinadinsȣ̆ asȣпра пасеpiлорȣ̆ tinepiĭ че н'аȣ̆ fъкȣtȣ̆ înkъ niчĭ o кълъtopie, s'a dobeditȣ̆ къ fiindȣ̆ мъкарȣ̆ foapte бine пъstрate în kase, totȣ̆ ла ȣнȣ̆ felȣ̆ de temперatȣръ de кълдȣръ шi kiapȣ̆ în întȣnepikȣ̆ ȣnde нȣ въdȣ̆ nimiка de skimбарea аерȣлȣĭ din afаръ; totȣ̆ simtȣ̆ atȣнчĭ ȣнȣ̆ felȣ̆ de neastîmпъръ шi ле траџе inima d'a плека. O алtъ dovadъ къ ачeastъ emiграцiȣne a пасеpiлорȣ̆ нȣ este каȣsatъ нȣmaĭ prin skimбарea temперatȣpeĭ, este къ еле плеакъ de ла ноĭ ла o zi хотъpîtъ мъкарȣ̆ къ s'a аръtatȣ̆ friгȣлȣ̆ maĭ nainte saȣ̆ нȣ, шi къ еле вinȣ̆ primъвара ла ноĭ înапоĭ totȣ̆ ла o zi хотъpîtъ, мъкарȣ̆ къ este înkъ destȣлȣ̆ de friгȣ̆.

Dapȣ̆ ачestȣ̆ instinktȣ̆ de emiграцiȣne atîpнъ de ȣнȣ̆ алtȣ̆ instinktȣ̆ нȣ maĭ пȣцinȣ̆ admiраbiлȣ̆ шi neesпliкаbiлȣ̆ (netълmъчitȣ̆); adiкъ чea maĭ mape парте din animaле, maĭ кȣ seamъ din пасеpĭ, аȣ̆ ȣнȣ̆ instinktȣ̆ prin каре еле sîntȣ̆ în stape a simцi ла o dепъpтape de sȣte de miлie, локȣлȣ̆ ȣnde se afлъ кȣiбȣлȣ̆ лорȣ̆, шi mергȣ̆ dreптȣ̆ ла dînsȣлȣ̆, prin цepĭ nekȣnoskȣte шi în 'нълцimea аерȣлȣĭ ȣnde еле нȣ poate a авea niчĭ ȣнȣ̆ semнȣ̆ dȣпъ каре съ se цie.— Ачestȣ̆ instinktȣ̆ se арatъ în градȣ̆ foapte desвoлtatȣ̆ ла

порȣмбеї (pigeons); dакъ sпре esemплȣ, ȣнȣ̆ локȣіторȣ̆ din Іаші mергîndȣ̆ ла Бȣкȣрешті іа кȣ sine ȣнȣ̆ порȣмбелȣ̆ din каsа лȣї, ші ажȣнгîndȣ̆ ла Бȣкȣрешті ії ва da drȣмȣлȣ̆, поаte sъ fie sigȣрȣ̆ къ ачеstȣ̆ порȣмбелȣ̆ ва da fȣга прin аерȣ̆ drепtȣ̆ ла каsа лȣї în Іаші, ші dакъ елȣ̆ ва лега вр'о skрisоаре ла пічіоареле ачеstȣї порȣмбелȣ̆, поаte asemenea sъ fie sigȣрȣ̆ къ soцiа sa ва прііmі прin ачеstȣ̆ кȣріерȣ̆ sбȣраtікȣ̆, skрisоареа лȣї mȣлtȣ̆ maї кȣрîndȣ̆ ші mȣлtȣ̆ maї sigȣрȣ̆ de кîtȣ̆ кȣ кȣріерȣ̆ обічнȣitȣ̆. Пе temeiȣлȣ̆ ачеstȣї instinktȣ̆ sîntȣ̆ ші întокmite în mȣлte капіtале, поштеле de порȣмбеї (sпре esemплȣ întре Паrisȣ̆ ші Брȣкселȣ̆).

Ȣнȣ̆ asemenea instinktȣ̆ кȣріosȣ̆ гъsimȣ̆ ші ла pondȣнеле. Noї amȣ̆ възȣtȣ̆ maї sȣsȣ̆, къ ачеste пасерї emigreazъ foapte denapte, tokmaї ла Афріка în toamnъ, ші кȣ toate ачеstea, прімъвара вінȣ̆ fie-каре dintр'îpsele ла кȣiбȣлȣ̆ лорȣ̆ înапої. Pondȣнелеле каре se цinȣ̆ ла кошърї, факȣ̆ пе fie-каре анȣ̆ кȣiбȣріле лорȣ̆ asȣпра челорȣ̆ din анȣлȣ̆ treкȣtȣ̆, пе кîndȣ̆ pondȣнелеле каре se цinȣ̆ лîнгъ ferestре, întръ tokmaї în кȣiбȣріле лорȣ̆ din анȣлȣ̆ treкȣtȣ̆.— Ȣнȣ̆ bestitȣ̆ наtȣралistȣ̆ Italianȣ̆ анȣmе *Sпаланцані*, а легаtȣ̆ ла пічіоареле ȣнеї перекї de pondȣнеле, ніште аце ка ȣнȣ̆ semnȣ̆ deosебitȣ̆ ші а възȣtȣ̆ къ опtȣ̆sпре-zече анї neînчеtatȣ̆, а венitȣ̆ ачеаstъ переке ла кȣiбȣлȣ̆ лорȣ̆ înапоi, fie-каре анȣ̆ фъръ а авеа кіарȣ̆ îngрiжiре а-лȣ̆ drеце.

Tot ачеst Sпаланцані а лȣаt о pondineлъ de ла кȣiбȣл еї din Міланo ш'а adȣs'o întр'о колівіе ла Павіа, апої dîndȣї drȣмȣ, în 13 minȣte іар а fost ачеаstъ пасере ла кȣiбȣлȣ̆ еї înапої ла Мілано.

Пе лîнгъ instinktele че naтȣра а datȣ̆ анiмалелорȣ̆ pentрȣ folosȣлȣ̆ konsервацiȣнеї персонале (пъstrареа лорȣ̆ indiвidȣалъ) ле-а dърȣitȣ ш'alte instinkte нȣ maї пȣцinȣ̆ admiрабile, каре ле slȣжеskȣ̆ pentрȣ konsервацiȣнеа проценitȣреї лорȣ̆ (adікъ pentрȣ бȣна крештере а пȣiлорȣ̆ лорȣ̆) ка sъ нȣ se stinгъ neamȣріле лорȣ̆.

Ȣнȣ̆ asemenea instinktȣ̆ sileште пе пасерї а ремîнеа ка легаte sъпtъмînї întреџї песte оаъле лорȣ̆, але клочі nemiшкîndȣ-se нічї întр'ȣнȣ̆ кіпȣ̆.— Totȣ̆ ачеstȣ̆ instinktȣ̆ ле îmпinџе а deпȣне оаъле лорȣ̆ în кȣiбȣрї біне пъstrате ші а îngрiжі pentрȣ пȣї ка sъ нȣ моаръ de foame ші sъ нȣ se препъdeaskъ din каȣsа frigȣлȣї saȣ̆ de alte animale fieroase: апої totȣ̆ ачеstȣ̆ instinktȣ̆ ле повъцȣеште meшteшȣгȣлȣ̆ челȣ̆ maї komplikatȣ̆ а клъdi кȣiбȣріле лорȣ̆ întр'ȣнȣ̆ кіпȣ̆ foapte folositорȣ̆ pentрȣ цеnȣлȣ̆ лорȣ̆, ші кіарȣ̆ а клочі пȣiї din ȣнȣ̆ altȣ̆ цеnȣ̆ de пасерї каре аȣ̆ обічеiȣ̆ а лепъda оаъле лорȣ̆.

Обsервацiȣнеа de ачеste instinkte, кȣ каре не вomȣ̆ окȣпа акȣmȣ̆, не ва аръta кîtȣ̆ de sȣблimъ este пȣтереа ші превеdереа інцелеanтъ а наtȣреї, кîtȣ̆ de înълцатъ asȣпра tȣtȣлорȣ̆ imaџінацiȣnілорȣ̆ ші ideілорȣ̆ noastre!

Ȣнȣлȣ̆ din fenomenile кȣріоase în sfera ачеstȣї instinktȣ (de пъstrареа цеnȣлȣї) este къ, sîntȣ̆ ніште animale каре леапъdȣ̆ оаъле лорȣ̆, не maї въzîndȣ̆ нічї odatъ пȣiї лорȣ̆, ші кȣ toate ачеstea, аȣ̆ îngрiжiре а пȣне ачеste оаъ ла ȣнȣ̆ локȣ̆ sigȣрȣ̆, ші лîнгъ dînsele пȣнȣ̆ ші ніште провізіȣнї de mîнкаре ка sъ нȣ моаръ пȣiї de foame кîndȣ̆ ворȣ̆ еші din оаъ, мъкарȣ̆ къ еї singȣрї нȣ se нȣtреskȣ̆ кȣ asemenea mîнкаре. Este sпре esemплȣ, ȣнȣ̆ insektȣ̆ (анȣmе pompel) semъпъtorȣ̆ кȣ веspiї (guespes) каре, пȣindȣ̆ оаъле лȣї întр'ȣнȣ̆ кȣiбȣ̆ фъкȣtȣ̆ dinadinsȣ̆, пȣне ші аколо кîцi-ва пъежinї морцї ка sъ аїбъ ларвеле лȣї eшindȣ̆ din оаъ, чева de mîнкаре; fiindȣ̆ къ ларвеле лȣї mъnînkȣ̆ карне (карніvоаре), în време къ ачеstȣ̆ insektȣ̆ în stаре perfektъ mъnînkъ плаnte (плаnтivорȣ̆) dарȣ̆ нȣ карне. Апої не întребъmȣ̆ de ȣnde а afлаtȣ̆ ачеstȣ̆ insektъ къ ларвеле лȣї (каре елȣ̆ нȣ ле веde нічї odатъ), аȣ̆ trебȣinцъ de altȣ-felȣ̆ de хранъ de кîtȣ̆ елȣ̆ însȣші? Ачеstȣ̆ învъцъtорȣ̆ нȣ este altȣлȣ̆ de кîtȣ̆ Atotпȣтерnікȣлȣ̆, каре este singȣрȣлȣ̆ isворȣ̆ eterнȣ̆ а-лȣ̆ ideілорȣ̆ ш'а îmвъцъtȣреї.—

Este ȣнȣ̆ insektȣ̆, карабȣшȣ̆ нȣmitȣ̆ *îngroпъtorȣ̆* saȣ̆ *Necrophoru* (fig. 2) каре se гъseште în mȣлte локȣрї: елȣ̆ не араtъ ȣнȣ̆ felȣ̆ de instinktȣ̆ din челе nomenite; къчї кîndȣ̆ femeла sa, se гъteште sъ пȣie оȣъ, мерџе ші îngроапъ ȣнȣ̆ kadaverȣ̆ d'о кîрtiцъ saȣ̆ d'ȣнȣ̆ шоріче лîнгъ оȣъле sale кȣ skопȣ̆ къ, кîndȣ̆ пȣiї sъї ворȣ̆ eші din оȣъ, sъ аїбъ че sъ mъnînче, къчї ачешті пȣї sъ нȣtreskȣ̆ de mortъчіȣнї.

Insektele нȣmite *Xylicopes* (fig. 3) аȣ̆ обічеiȣрї аналоаџе ші sапъ în лемне ніште галерiї факȣ̆ pîndȣрї de къsȣце (fig. 4) кȣ каре se servȣ̆ drепtȣ̆ кȣiбȣ̆ pentрȣ пȣiї лорȣ̆ ші totȣ̆ d'о datъ drепtȣ̆ marazії în каре deпȣнȣ̆ нȣtреџȣ̆ pentрȣ ачешті пȣї.

Fiindȣ къ пȣiĭ челорȣ maĭ mȣлte animaлe aȣ ɪребȣinцъ de ȣnȣ лoкȣ sigȣpȣ de лoкȣinцъ spre a fi пъstpaцi de ръutatea timпȣлȣĭ шi a inimічiлорȣ; de ачеea a insȣfлatȣ Natȣpa, прекȣmȣ maĭ sȣsȣ amȣ zisȣ, лa пъpinцiĭ лорȣ, ȣnȣ instinktȣ de кладipe. Dapȣ este ȣnȣ лȣкpȣ de mipape, къ пȣmepȣлȣ animaлeлорȣ че кладeskȣ лoкȣinцeлe пentpȣ seama лорȣ, este mȣлtȣ maĭ пȣцinȣ de kitȣ a челорȣ че кладeskȣ пentpȣ foлoсȣлȣ пȣiлорȣ лорȣ. Asemenea кладipi, sintȣ foapte oбічnȣite лa пasepi, шi sintȣ кȣnoskȣte sȣб пȣmipe de *кȣiбȣ* (nides). Кȣiбȣлȣ fie-къpȣĭ цenȣ de пasepi, este fъкȣtȣ tokmaĭ intp'ȣnȣ kinȣ dapȣ sintȣ deoseбite лa deoseбite цenȣpi; апoĭ sintȣ totȣ-deaȣna potpiвite кȣ ɪребȣinцa animaлeлорȣ лa кapе sлȣжeskȣ. Sintȣ fъкȣte opi кȣ ȣnȣ kinȣ foapte simплȣ, opi кȣ ȣnȣ meшteшȣгȣ mape; sintȣ komпȣse opi din fipe de iapбъ, de пene, saȣ de niшte matepiĭ dȣлчi tokmaĭ кa miepea кapе se intъpeskȣ лa aepȣ (asemenea кȣiбȣ este o mînкape foapte плъкȣtъ лa Гȣpmanzi, dapȣ шi foapte skȣmпъ). Ȣneлe (кapе пȣ poate sъ sбoape бine), fакȣ кȣiбȣpiлe лорȣ пe пъmintȣ, aлteлe лe лiпeskȣ лa пepeцi, лa кoшȣpi шi лa stinчi; dapȣ чeлe maĭ mȣлte sintȣ пȣse intpe pamȣpiлe apбȣpiлорȣ. Toate кȣiбȣpiлe sintȣ moĭ пe din пъȣntpȣ, potpiвitȣ кȣ deлikateцa кopпȣлȣĭ пȣiлорȣ.—

Чea maĭ mape пapte a кȣiбȣpiлорȣ aȣ o formъ emisfepikъ шi seamъnъ к'ȣnȣ кoшȣ potȣndȣ шi desfъкȣtȣ, aлe кърора пъpeцi sintȣ fъкȣцi de niшte fipi de iapбъ finъ шi inъȣntpȣ sintȣ кȣптȣшite de fȣлцi fini, пȣmaĭ кa sъ aiбъ пasepiлe tinepe ȣnȣ кȣлкȣшȣ moaлe шi каldȣ kindȣ вopȣ пaшte. Ȣnȣ asemenea кȣiбȣ лȣ гъsimȣ лa stigлeцi (Chardonerette, fringilla canabina, вezi fig. 5.)

Ȣnȣлȣ din чeлe maĭ pemapкaбiлe кȣiбȣpi, fache o пasepe mikъ de лa India anȣme Baya (вezi fig. 6) Fopma aчestȣĭ кȣiбȣ este кa o бȣteлкъ (stiклъ вepde de вinȣ) шi este atipnatȣ жoсȣ de niшte pamȣpi aшa de sȣбцipi шi de mлȣdioase, къ niчi maimȣцeлe, niчi шepпiĭ, niчi mъкapȣ вeвepiцiлe пȣ poate ажȣnцe aкoлo, in kitȣ пȣmaĭ aчeste пasepi singȣpe poate intpa in кȣiбȣлȣ лорȣ. In aчeste кȣiбȣpi se aflъ maĭ mȣлte despъpцitȣpi кa niшte odȣi, din кapе ȣna sepвъ mȣmeĭ (клoшкa) ȣnde кloчeшte пȣiĭ, пe kindȣ пaptea бъpбъteaskъ oкȣпъ o aлtъ odae ȣnde se sileшte пpin kinteчe neinвetate a indȣлчi mȣmeĭ datopiiлe eĭ matepne. Aлtȣ кȣiбȣ a ȣneĭ пasepi anȣme Sylvia Sutoria (вezi fig. 7) (seamъnъ кȣ pitȣлiчiлe noastpe) este asemenea foapte кȣpiosȣ; adikъ ea stpinцe de лa iapбa ȣnde кpeшte бȣmбaкȣ, niшte бȣкъцi miчi de бȣmбaкȣ, лȣ toapчe aцъ кȣ чoкȣлȣ шi кoase кȣ dinsa foiлe, кȣ кapе aкoпepe de цȣpȣ impeцiȣpȣ кȣiбȣлȣ, кa sъ пȣ fie въzȣtȣ de niчi ȣnȣ inimikȣ.

Sintȣ шi niшte neшtĭ кapе кладeskȣ ȣnȣ feлȣ de кладipe пentpȣ пȣiĭ лорȣ, dapȣ aчeastъ лȣкpape este foapte oбічnȣitъ лa insekte, кapе apatъ in asemenea кладipi maĭ mȣлtȣ meшteшȣгȣ шi o лȣкpape komплiкatъ. Noĭ amȣ aвȣtȣ mi o sъ aвemȣ oкasiȣne a вopбi de doъ цenȣpi че sintȣ maĭ кȣnoskȣte шi a кърорȣ лȣкpъpi in aчestȣ kinȣ sintȣ din чeлe maĭ admipaбiлe, adikъ din aлбine шi din вesпi, kindȣ вomȣ вopбi de animaлeлe soчiaбiлe.

Instinktȣлȣ de soчiaбiлitate.

Прекȣmȣ natȣpa a пpeвъzȣtȣ konsepвaцiȣnea вieцeĭ indiвidȣaлe шi a пpoцenitȣpeĭ (пъstpapea цenȣлȣĭ) пpin instinkte foapte admipaбiлe, прекȣmȣ amȣ въzȣtȣ; aшa n'a лipsitȣ totȣ aчeastъ maikъ inцeлeantъ a insȣfлa animaлeлорȣ instinkte de soчiaбiлitate (toвъpoшie), шtiindȣ къ вiaцa kiapȣ a ȣnȣĭ animaлȣ ръшine tpistъ, ȣpiчioasъ шi inкoмплeктъ in indestȣлapea ɪребȣinцeлорȣ saлe, daкa petpeчe eлȣ singȣpȣ intp'aчeastъ вiaцъ fisikъ.—

In adeвъpȣ, sintȣ animaлe че tpъeskȣ singȣpe fipeшte, niчi potȣ sȣfepi aпponiepea aлtȣĭ animaлȣ, dapȣ aчeste цenȣpi sintȣ пȣцine; din kontpa, чea maĭ mape пapte a animaлeлорȣ, aȣ instinktȣ de soчiaбiлitate, adȣnindȣ-se in чete mapi пentpȣ aпъpapea лорȣ komȣnъ in kontpa ȣnȣĭ inimikȣ komȣnȣ, saȣ a se foлosi de лȣкpъpiлe лорȣ saȣ aлe aлtopa.— Aчeste asoчiaцiȣni sintȣ лa ȣneлe цenȣpi intokmite пentpȣ totȣ-deaȣna. iapȣ лa aлteлe пȣmaĭ вpemeлniчeшte пentpȣ ȣnȣ timпȣ xotъpitȣ; insъ лa aлteлe asemenea asoчiaцiȣni se fopmeazъ пȣmaĭ пpin intimплъpi.

O soчiaцiȣne a animaлeлорȣ вpemeлniчeaskъ шi пpodȣsъ пpin intimплape, o гъsimȣ лa лȣпi, kiini ш'aлte asemenea fiape кapniвoape. Eлe tpъeskȣ singȣpe, пe kindȣ гъseskȣ пȣtpeцȣлȣ sin-

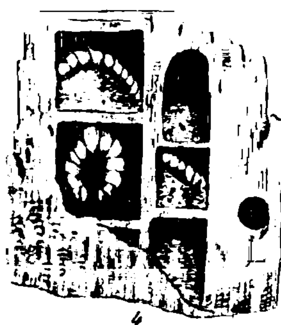
ųeposѣ лорѣ; dapѣ întîmплîndѣ-se sъ se кѣpъųe npada лорѣ din кîmпѣ, прекѣmѣ įapna, dѣпъ късdepea zъпezeĭ, шi simųindѣ къ акѣmѣ tpeбѣe a ataка tѣpшe întpeųi stpînse de animaлe пе кape eĭ ѣmблѣ a ле ръпі, atѣпчĭ ѣnpe a кîшtira în nѣtepea ofensiвъ (de ataкѣ), se adѣпѣ în чete mapi, ѣmблъ aшa пе кîmпѣ пpъпъdindѣ toatъ віечіѣпеа ч'o гъseskѣ пînъ кîndѣ s'aѣ sъtѣpatѣ, anoĭ пе ѣpmъ iapъшĭ se pisineskѣ шi tpъeskѣ fie-кape în singѣpъtate. Ачeastъ adѣпape ръпіtoape a лѣпілорѣ este ѣпѣ esemплѣ tpistѣ a-лѣ ѣneĭ soчietъųĭ de tîлхapi шi de ръпitopĭ.— Dintpe animaлeлe кълъtoape авеmѣ pondѣпeлeлe кape aѣ ѣпѣ instinktѣ de asoчiaųiѣne пentpѣ timпѣлѣ кълъtopieĭ лорѣ (migratiune); dapѣ ачeastъ кѣaлitate o гъsimѣ înкъ maĭ desвoлtatъ ла ѣпѣ ųenѣ de nopѣmбeĭ че локѣeskѣ în Amepiкa de nopdѣ. Ачeste nasepĭ fakѣ кълъtopiĭ mapĭ în ачeste ųepĭ ла nepioade перегѣлate, шi ѣmблѣ atѣпчea în чete saѣ колоane atîtѣ de mapĭ în

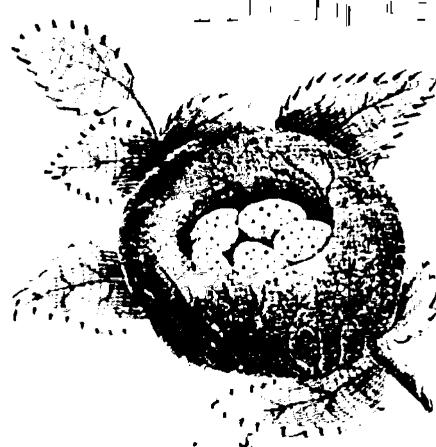

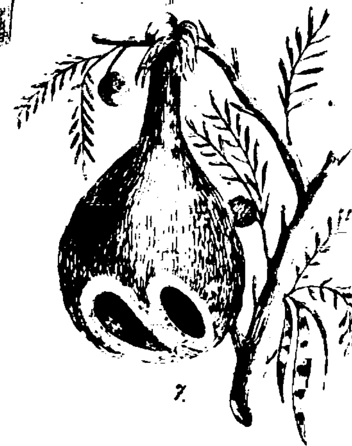

No. 1. Кѣ'бѣлѣ insekteĭ Tortrix veridissima fъкѣтѣ пе fpѣnza de stejapѣ; No. 2. Insekta Necrophoru saѣ ingpoпъtopѣ; No. 3. Insekta Xylicopes; No. 4. Къsѣųeлe saѣ чeлѣлa ачesteĭ insekte, sъпate in лemпѣ; No. 5. Пasepea stiглeųѣ (fringilla canabina); No. 6. Кѣîбѣлѣ naseреĭ Sylvia Sutoria; No. 7. Кѣîбѣлѣ naseреĭ Baya.

kîtѣ лъpųimea ѣneĭ колоane конpinde ѣпѣ кілоmetpѣ (510 st.) шi лѣпųimea tpeче neste zeче saѣ doъ-ѣпpe-zeче кілometpe. Ѣпѣ natѣpaлistѣ Amepiкanѣ anѣme *Vilson*, a fъкѣtѣ sokoteaлъ къ пѣmъpѣлѣ nasepiлорѣ пѣmaĭ dintp'o чeatъ че aѣ въzѣtѣ, aѣ fostѣ mai mѣлtѣ de doъ miлiapde (2000 miлioane).

Ѣпѣ aлtѣ аѣtopѣ вpednikѣ de kpedinųъ anѣme *Odibon*. пе noвestешte къ eлѣ a fostѣ de faųъ întp'o zi de toamпъ ла o asemenea кълъtopie a ачeлорѣ nasepĭ. „Aepѣлѣ, zічea eлѣ, a „fostѣ aшa de плinѣ de nasepĭ, în kîtѣ лѣmina „soapeлѣĭ пе ла npînzѣ s'a întѣпeкatѣ d'odatъ, „шi къ гѣпoiѣлѣ лорѣ кълea ка neatpa, чepѣлѣ „a pemasѣ aкoпepitѣ tpeĭ ziлe. Întp'ачeastъ zi „ѣnpe seapъ, zіче eлѣ, amѣ ажѣnsѣ ла Лѣiѣiлѣ, „чinчĭ-zeчĭ шi чinчĭ de miлe depapte de локѣлѣ „în кape ле въzѣsemѣ dimineaųa, шi колоana

„лорȣ toțȣ аша ера de stpînsъ ка ш'аколо; „дȣпъ tречереа лорȣ, toțȣ пъмîntȣлȣ а pemasȣ „акоперitȣ de гъноiȣлȣ лорȣ.“

Дȣпъ о asemenea emiграцiȣнеле se ашеазъ пе арбȣрi în пъдȣре, шi о пъдȣре întреагъ абiа ажȣнџе ла о колоанъ dintr'înseле. Дȣпъ че аȣ pemasȣ аколо кътъ-ва време, арбȣрiй s'аȣ пръпъditȣ pentpȣ totȣ-deaȣna шi tristеле ȣрме але локȣiнцелорȣ лорȣ нȣ se potȣ штерџе din џеаръ de кiтȣ дȣпъ ȣнȣ маре нȣмърȣ de anî.—

Aчestȣ instinktȣ de soчiaбilitate îлȣ гъsimȣ шi ла маî мȣлte џенȣрî de пештi dintpe каре маî ремаркабiлi sîntȣ џенȣлȣ skȣмбрiiлорȣ (Clupea Harengus, hareng) ш'алtеле: прекȣмȣ Salmo Salar, Saumon (ȣнȣ пеште а кърȣiа карне este рошie шi каре se sȣe în sȣsȣлȣ рîȣрiлорȣ.) Niште asemenea џенȣрî de пештi- кълъtорi, se adȣнȣ ла timпȣлȣ împpeȣнърii sekselорȣ лорȣ, ла џърмȣлȣ мърiї saȣ întpe niskaрiва рîȣрi морrîndȣ depapte. (Ва ȣрма)

Хаdшiшȣлȣ.

Тоцi амȣ чititȣ Романцȣлȣ Францesȣ нȣмitȣ „Monte-Christo“ ȣnde se ворбеште мȣлtȣ de de хаdшiшȣ, d'ачestȣ мацiȣнȣ каре поартъ în sine о пȣtере estраордiнаръ d'a skimба вiеаца noastръ întp'ȣнȣ visȣ admiраБiлȣ, d'a еларџi sfера ideiлорȣ noastре, în dimensiȣнї џiгантiче; întр'ȣнȣ кȣвîntȣ: d'a deskide naintea sпiritȣлȣї nostpȣ о лȣме нȣоъ, некȣnoskȣte, fantastikъ шi înkîntъtoаре.

Дарȣ în ачеастъ deskpiере а лȣї *Dumas* este мȣлtȣ adeвърȣ amestekatȣ кȣ мȣлte esaџераціȣнї; de ачееа кредемȣ къ нȣ ва fi фъръ interesȣ а konsekpa аiчї ȣнȣ aptiколȣ sepiosȣ pentpȣ ачestȣ обiektȣ.

Натріеа хаdшiшȣлȣї este opientȣлȣ. Планta din каре ачеастъ matepie este skoasъ, este ȣнȣ felȣ de кiнiпъ каре креште în Indiea (Canabis indica L.) Арабiеа шi Алџеріа. Din кiнiна каре креште în Европа, нȣ se поate препара хаdшiшȣ. Арабiї препарȣ хаdшiшȣ în модȣлȣ ȣрмъторȣ. Eї taie вîрфȣріле трȣнкiȣлȣї плантеї кiнепеї шi ле ферБе în ȣntȣ пîнъ кîndȣ s'a fiksatȣ ка ȣнȣ felȣ de помадъ, каре н'аре tokmaї ȣнȣ miposȣ Бȣнȣ. Din ачеастъ помадъ amestekȣ чева кȣ felȣрiмї de dȣлчеџȣрi, saхарȣ, ванiлiе, skорцiшоаре, migdaле шi челе-лалте шi фаkȣ мацiȣнȣлȣ каре а devenitȣ atîtȣ de bestitȣ. Oamenii 'лȣ мънîнkȣ орї înвелitȣ în Бȣлiнȣрї (къчї н'аре ȣнȣ гȣstȣ Бȣнȣ) saȣ пȣне о Бȣкатъ d'o мърiме de 8 saȣ 10 гръȣнце întp'o чеашкъ de kafea неагръ.

Дȣпе mînkape, omȣлȣ kade întp'ȣнȣ felȣ de беџiе. Însъ съ deoseБеште треї difepite stърї în ачеастъ беџiе. Ачеiа каре ieaȣ хаdшiшȣ pentpȣ întîia оаръ în вiеаца лорȣ, ка съ se înkpedinџeze despre efektеле sale mipakȣлoase, нȣ sîntȣ мȣлцȣмiцi de pesȣлtatȣлȣ îнчеркърсї лорȣ, în ачеастъ stape de беџiе, zikîndȣ къ efektеле отравеї нȣ sîntȣ нiчї преа efikaче нiчї преа iȣцi; дарȣ съ аiБъ ръБdape чева шi о съ вазъ къ е грешitȣ. Ла îнчепȣtȣ, omȣлȣ simte о веселiе nepesistiБiлъ, о веселiе neste мъсȣръ шi pidikȣлъ; елȣ pîde шi pîde фъръ нiчї о кaȣзъ. Ачestȣ atakȣ de веселiе фъръ motiвȣ, se pepeteазъ adese орї; дарȣ întpe доъ атаче de веселiе, omȣлȣ este ameцitȣ шi каȣтъ în zadapȣ а îншipa ideiле sale întp'ȣнȣ modȣ konsekȣentȣ шi paцionaБiлȣ. În ачеастъ periodъ, sпiritȣлȣ omȣлȣї прiвеште ла toate лȣкрȣріле, паркъ к'ȣнȣ очеанȣ каре ле търеште toate; de ачеа ворБеле челе маї simпле, ideiле челе маї triviaле, devine în okiȣлȣ omȣлȣї чева estраордiнарȣ, grandiosȣ шi съ miръ: кȣмȣ ш'a înkipȣitȣ пîнъ акȣмȣ къ ачeste лȣкрȣрї sîntȣ аша de simпле шi-de opdinape? Omȣлȣ челȣ маї sepiosȣ, devine îndатъ ȣнȣ глȣмеџȣ, ворБеште în espresiȣнї еkȣiвоче шi каламБȣре. Дарȣ toțȣ d'o datъ глȣмеџȣлȣ каре pîde de toate лȣкрȣріле, pîde шi de sine însȣшi, паркъ simte къ s'a неБȣнitȣ; апої кîndȣ маї мȣлцi oameni аȣ mînkatȣ хаdшiшȣ în soчietate, ȣнȣл 'шi Бate жок de алtȣл, шi ȣнȣл прiвеште пе алtȣ ка неБȣнȣ. Дарȣ нȣ нȣмаї чеї îмБъtaцi, чi шi toатъ лȣмеа este în okiї îмБъtatȣлȣї паркъ неБȣнъ шi кȣ кitȣ ȣнȣ omȣ este маї paцionaБiлȣ шi кȣ сънџе маї pече, кȣ atîtȣ е маї неБȣнȣ în okiȣлȣ îмБъtatȣлȣї. О Бiзаръ sitȣaцiȣне! Ȣнȣлȣ înвiнoвъцindȣ пе алtȣ de неБȣнiе. Ȣнȣ лȣкрȣ каре se веde шi în мȣлte алte adȣнърї але oamenilорȣ pasionaцi, de шi неîмБъtaцi.

Aчeste пepioade пв цine mвлtв timпв; пe вpmъ ideiлe omвлвї devine konfвse шi kîndв ворбеште, пв'лв maї înцeлeцe niminea afaръ пвmaї d'amiчiї съї, kape s'aв îmбъtatв шi eї кв xadшiшв. Aiчї se adeвepeaзъ провербвлв поnвларв: къ пвmaї вnв вецiвв noate sъ înцeлeaгъ пe товaрошвлв съв, вnв алtв вецiвв.

Maї пe вpmъ s'apatъ în stapea inteлektвaлъ a omвлвї, вnв momentв de odinъ. Dapв tokmaї aкsmв, s'apatъ o simцipe de ръчеaлъ în mîiniлe шi пiчioapeлe шi o mape sлъбiчiвne în toate membpiлe saлe, паркъ mîiniлe шi пiчioapeлe s'a amopцitв; капвлвї e греv; okiї devinв mapї шi esв afapъ din капв; образвлв съ înгълбeneшte, simte o konstpikцiвne (stpînцepe) în gîtв; чepвлв гвpiї îї este вskatв, ape o sete mape; кв toate aчestea, пв беа апъ; fiindв къ лenешiea шi паpaлiza корпвлвї este aшa de mape, în kîtв mika ostenеaлъ kape tpeбвe съ'шї dea a пвne пахapв în гвpъ, îї kostъ mвлtв шi лi se пape, паркъ o ostenеaлъ deosebitъ. Omвлв цeme tape ka вnвлв kape este foapte ostenitв шi svfepe mвлtв шi din timпв în timпв simte niшte лoвitвpї ka spasmвpї. Dapв пe kîndв корпвлв se aflъ în astв-feлв de svfepinцe шi абatepe, паркъ îndatъ s'a îmбъtpînitв кв doъ-zeчї de anї; svfleтвлв, în kontpa, паркъ s'a întinepitв шi imaцinaцiвnea ia вnв zбopв pepede, noetikв.

Despre simцipea fpiгвлвї kape s'apatъ în aчeste пepioade, вnв жвpnaлв, pekontъ o anekdotъ intepesantъ d'вnв лitepatopв kape a mînkatв xadшiшв.

„Am mînkatв, ziчe aчestв лitepatopв, o порцie modepatъ de maцiвnв de xadшiшв. Епока веселiеї пeбвne, tpekвse шi m'amв înkinвitв къ amв skъпatв. Epa atвnчї seapa шi m'amв dвsв лa оперъ. Dapв шezîndв aколо în паpтepв, amв simцitв вnв fpiгв mape în totв корпвлв meв шi 'mї am înkinвitв къ toatъ лвmea съ simцъ aчeastъ simцipe; dapв кв mipape amв aвzitв de лa toцї veчinii meї din teatpв къ domneшte în saлъ o кълdвpъ nesпвsъ. Кв toate aчestea, fpiгвлв kape 'лв amв simцitв eв înъвntpвлв корпвлвї meв, kpeшtea din minвtв în minвtв maї mвлtв шi s'a fъkвtв atîta de mape къ, паркъ totв корпвлв meв s'a fъквtв o бвkatъ de гiaцъ, паркъ шi gîndipiлe meлe în kpeepї s'aв înгieцatв; atвnчї mia venitв o idee nebвnъ; 'mї amъ înkinвitв къ m'amв fъквtв o statвe de гiaцъ kape însъ se simte шi se gîndeшte шi epamв mîndpв d'aчestв пpiвiлeцiв kape 'лв amв пвmaї eв singвpв întpe oamenї. Totв d'o datъ, amв simцitв шi o mвлцime de simцaцiвnї foapte fpвmoase шi înkîntъtoape. Aшa s. e. mi s'a пъpвtв къ въdв o mвлцime nenвmepoase de лвmînъpї apinse, în kîtв паркъ vedeamв pîвpї de лвminъ квpgîndв în kaskade ka aвpвл topitв. E шtiвtв къ лa вnв omв kape a mînkatв xadшiшв, чea maї simплъ лвminape, пpodвчe aчeastъ iлвziвne înkîntъtoape. Dapв sчena пe kape se жвka piesa, mi s'a пъpвtв foapte mikъ шi foapte depapte de mine, de шi amв шezвtв în бъnчiлe d'întîiв лîngъ sчenъ. Dapв aktopiї mi s'aв пъpвtв foapte miчї, ka niшte mapionete kape se miшkъ. Aчeea чe aв ворбitв eї (aktopї) n'amв înцeлesв шi пвmaї de kîndв în kîndв aвzeamв вp'o жвmъtate a вneї fpase neînцeлeasъ de mine! Dвпe чe amв eшitв din teatpв, m'amв simцitв aшa de ostenitв паркъ amв лвkpatв лвkpapea чea maї ostenitoape.

Dapв съ pevenimв aкsmв лa deskpiepea efekteлopв цenepaлe a вецieї пpodвse de xadшiшв maї лa toцї oamenii.

Toate simцвpiлe omвлвї devinв maї askвцite шi maї лimпede. Okiї въdв foapte depapte; вpekiлe aвdв чeлв maї mikв sгomotв kape пpoвine d'o depъptape faбвлoasъ. Keapв шi гвstвлв шi miposвлв лвkpвpiлopв se skimбв; întp'вnв кввîntв: лвmea пposaikъ шi tpiviaлъ, devine o лвme noetikъ шi svблimъ. Dapв eatъ къ aкsmв înчепе feлвpimї de aлвчinaцiвnї (amъцipї) шi konfвziвnї în difepiteлe simцвpї aлe noastpe, шi лвkpв кв-piosв, fie-kape simцв faчe o inpiвpipe în sfepa лвkpъpeї чeлвї лaлtв simцв. Aшa s. e. svneteлe kape лe aвzim, ni se пape къ aв difepite akчente; apoї akчenteлe лвkpвpiлopв, ni se пape aкsmв къ skotв вnв svnetв apmoniosв. O aлtъ пaptikвлapitate лa aчeastъ вецie este къ, omвлв пepde indiвidвaлitatea sa шi se identifieaзъ кв toate oбiekteлe kape 'лв înkonцiopв. Aшa s. e. kîndв omвлв vede вnв apбopв miшkatв de vîntв шi fpвnzeлe saлe mвpmвpîndв în feлвлв лopв квnoskвtв, omвлв 'шї imaцinъ къ apбopвлв a înviatв, къ aste mвpmвpipї sîntв ofтъpiлe saлe; apoї neste вnв minвtв съ пape omвлвї къ eлв însвшї este aчestв apбopв, къ apбopвл a devenitв omв. Saв, dakъ omвлв îmбъtatв de xadшiшв fвmeaзъ

o цігаръ ші se вітъ ла fȣmȣлȣ цігъреі каре sвоаръ ші se dȣче, пeste кîте-ва minȣte o съ і se паръ къ ачеstȣ fȣmȣ este înвіatȣ, къ елȣ нȣ este ал nimік de кîtȣ ideiле сале пропріе каре sвopȣ ші se adȣкȣ: întp'ȣнȣ кȣвîntȣ къ *fȣmȣлȣ цігъреі este însȣші fȣmȣtopȣ.*

Dapȣ ші simцȣлȣ nostpȣ каре не învaцъ a апреців лȣнџімеа timпȣлȣі, ші asta se пepde în stapea de вeціе продȣсе de хadшішȣ. Къчі ȣнȣ minȣtȣ, съ пapeo mȣлȣі ка ȣнȣ sекȣлȣ ші пȣtemȣ ziче къ ачеste пȣціне opе каре omȣлȣ ле a petpeкȣtȣ în ачеastъ вeціе, îi se пape къ аȣ ціпȣtȣ маі mȣлtȣ de кîtȣ totȣ tepminȣлȣ віецеі обічнȣitъ a ȣнȣі omȣ!

Кîtȣ despre amopȣ, despre ачеstȣ mъpгъpitapȣ алȣ tȣtȣpopa simцȣpілорȣ, e destȣлȣ ка съ zічеmȣ къ ші аічі хadшішȣлȣ ȣpmeazъ лȣкрареа sa amъцitoape, mъpindȣ лȣкрȣріле mȣлtȣ маі mȣлtȣ de кîtȣ sîntȣ în реалitate. Пъziцівъ воі Damелорȣ, d'a salȣta ȣнȣ omȣ каре a mîнкatȣ хadшішȣ; къчі îi se ва пъреа къ'лȣ înв'taцi ла ȣн „Rendez-Vous"; dap дакъ 'лȣ аці stpîns de mînъ, sîntеці пеpdȣte; къчі în imaџінаціȣnеа sa болнавъ, îi se ва пъреа къ îi аці акорdatȣ faвoapea чеа маі mape че o поаte акорdа поъ sекsȣлȣ Domnieі Воаstpe!

Dapȣ кîtȣ de fpȣmoasъ ші de sȣблimъ epa noantea petpeкȣtъ în вeціеа хadшішȣлȣі, atîtȣ de пеплъкȣte ші de tepiбiле este dimineaцa кape o ва ȣpma! Sînteці, паркъ въ sкȣлаці d'o боалъ foapte гpea, аша de ostenitȣ ші de абъtȣtȣ este totȣ корпȣлȣ vostpȣ. Маі кȣ seamъ, пȣtepea воinцеі omȣлȣі este foapte atакatъ ші slъбітъ; omȣлȣ totȣ воеште a dopmi, a visa ші нȣ e în stape ка съ se sкоале ші съ лȣкреzе чева.

Ultimȣ преа біне къ чitindȣ чiне-ва ачеastъ descpіеpе ші въzîndȣ къ, кȣ o лінгȣpіцъ de maџіȣнȣ поаte съ'ші dobîndeaskъ o лȣme fеpічitъ, o лȣme idealъ, плінъ de dapȣpіле чepешti каре пъmîntȣлȣ nostpȣ aбіеа ле акордъ нȣmaі ȣнopa oamenі алеші; чitindȣ ачеasta zічеmȣ negpeшitȣ къ mȣлці ворȣ авеа кȣpiositateа съ воіаskъ съ începче ка съ'ші прокȣpъ ачеаstъ бȣкȣріе; însъ tpeбȣе съ ле spȣnem къ, вeціеа хadшішȣлȣі este ка чеље-лalte веції; adікъ devine лесне o patimъ de каре omȣлȣ нȣmaі поаte съ sкапе; aпоі съ petpeакъ чine-ва toatъ віеаца лȣі în вeціеа de хadшішȣ, apȣ fi o soaptъ foapte tpistъ. Съ 'ші imaџine чine-ва ȣнȣ statȣ în каре toці четъценіі sîntȣ totȣ-d'aȣna îmбътаці de хadшіш ші съ'mi spȣie че fелȣ de леџіsipі apȣ fi emitȣ d'ȣнȣ asemenea statȣ, че fелȣ soldaці, apatopі ш. ч. л! De ачееа, кеapȣ гȣвepnеле вapвape ші desпоціі Asiatічі, аȣ oпpitȣ пе oamenі съ нȣ обȣzeze de хadшішȣ, de ші dȣпе пъpеpea noastpъ: întp'ȣнȣ statȣ despotікȣ ші вapвapȣ, oamenіі sîntȣ fеpічіці нȣmaі кîndȣ sîntȣ веці saȣ кîndȣ dopmȣ. Ла o asemenea окаsiȣne, a zisȣ ȣн antікȣ: лъsaці пе съpmanȣлȣ sклавȣ съ doapmъ, поаte къ віseazъ de лібepтate!"

Комȣnікаціȣnі sчientifiче mічі.

Обsepваціȣніле meteopoлоџічe ла Бȣкpeшtі de ла 1—8 Maptie.

Temпepatȣpa dȣпъ tepmometpȣ лȣі Reaumure, în ȣmбръ.

	Dimineaцa. ла opa 6,	dȣпъ amiazі ла opa 4,	seapa ла opa 10.
Ла 1	2	10	3
Ла 2	4	15	10
Ла 3	6,3	17	10
Ла 4	5	17	10
Ла 5	5	11	5
Ла 6	5	11	5
Ла 7	5	5	5
Ла 8	5	10	5
	4,7	12	6
Temпepatȣpa de mizлокȣ	ла 6 dimineaцa	ла 4 dȣпъ amiazі	ла 10 seapa.

Бapometpȣлȣ a вapiatȣ întpe 332 лiniі de Парisȣ, ші întpe 333; нȣmaі o zi a плоatȣ.

Tinъpitȣ în Тiпогpafia Колеџіȣлȣі Sf. Saва.